

Î N C H E I E R E

11 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea și Sveatoslav Moldovan

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea cererilor de recurs declarate de avocatul Gașiței Violeta în interesele Iuliei Tocarenco și reprezentantul Cătănoi Liudmila în interesele Inspectoratului de Poliție Botanica mun. Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Gașiței Violeta în interesele Iuliei Tocarenco împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului de Poliție Botanica mun. Chișinău, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor, Valentin Caraliov și Ruslan Pînzaru cu privire la repararea prejudiciului moral, obligarea stopării acțiunilor ilegale și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de avocatul Gașiței Violeta în interesele Iuliei Tocarenco, s-au admis apelurile declarate de reprezentantul Serghei Clevada în interesele Ministerului Afacerilor Interne și reprezentantul Cătănoi Liudmila în interesele Inspectoratului de Poliție Botanica mun. Chișinău, s-a modificat hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 25 mai 2015, în partea încasării prejudiciului moral și cheltuielilor de asistență juridică

c o n s t a t ă

Prin mandatul din 16 martie 2015 avocatul Gașiței Violeta a fost împuternicită de Tocarenco Iulia să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată, de a ataca hotărârea judecătorească (f.d.3).

La 19 martie 2015 avocatul Gașiței Violeta a depus în interesele Iuliei Tocarenco cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Inspectoratului de Poliție Botanica mun. Chișinău cu privire la repararea prejudiciului moral, obligarea stopării acțiunilor ilegale și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată avocatul Gașiței Violeta a indicat că la 13 februarie 2014 Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a emis decizia nr. 034/2013, pornită la plângerea Iuliei Tocarenco împotriva Inspectoratului de Poliție Botanica și Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului cu privire la discriminarea pe criteriu de gen și avere în exercitarea drepturilor părintești.

Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității în punctul 2 al deciziei a indicat că Inspectoratul de Poliție Botanica mun. Chișinău se va abține pe viitor de la acțiunile care ar prejudicia accesul egal la protecție din partea legii pentru petiționară când aceasta va depune plângere repetată despre împiedicarea exercitării drepturilor sale părintești și de a avea întrevederi cu copilul său minor.

Prezenta decizie este definitivă și irevocabilă, fapt confirmat prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2014, prin care a fost respins recursul depus de Inspectoratul de Poliție Botanica mun. Chișinău și menținută încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 27 martie 2014.

Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității prin adresa din 06 august 2014 a confirmat repetat că decizia este definitivă și irevocabilă.

Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității în decizia nr. 125/14 din 28 iulie 2014 a stabilit că faptele expuse în plângerea reclamantei reprezintă victimizare și discriminare pe criteriu de gen din partea angajaților Inspectoratului de Poliție Botanica mun. Chișinău, Ruslan Pînzaru și Valentin Coroliov în acces egal la protecția din partea legii pentru petiționară după cum este definit în art. 1,2 al Legii nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității și că Inspectoratul de Poliție Botanica mun. Chișinău va iniția proceduri disciplinare în privința acestor angajați cu sancționarea pentru acțiunile discriminatorii comise față de petiționară.

Prin aceeași decizie s-a dispus că Ministrul Afacerilor de Interne, Dorin Recean, va asigura executarea recomandărilor Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, formulate în prezenta decizie și în cea din 13 februarie 2014.

Din numele Iuliei Tocarenco a cerut Ministerului Afacerilor Interne informație cu privire la măsurile întreprinse în urma deciziilor emise de către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

Inspectoratul de Poliție Botanica mun. Chișinău prin răspunsul nr. G-45/14 din 30 septembrie 2014 i-a comunicat că nu vor fi întreprinse măsuri împotriva angajaților săi.

Ministerului Afacerilor de Interne prin lipsa atitudinii față de acțiunile ilegale a salariaților săi favorizează comportamentul discriminator din partea angajaților.

Faptul discriminării Iuliei Tocarenco a fost probat prin deciziile Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității care sunt definitive și irevocabile.

Consideră că Ministerul Afacerilor de Interne va întreprinde măsuri eficiente pentru a stopa discriminarea față de reclamantă, iar persoanele care se fac vinovate de un astfel de comportament vor fi sancționate.

În legătură cu faptul discriminării prin acțiunile colaboratorilor Ministerului Afacerilor de Interne, reclamanta neavând acces la propriul copil, ceea ce i-a creat suferințe morale enorme fiind nevoită să primească asistență psihologică.

Cere avocatul Gașiței Violeta încasarea de la Ministerul Afacerilor Interne, Inspectoratului de Poliție Botanica mun. Chișinău prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul Iuliei Tocarenco prejudiciul moral în mărime de 100 000 lei,

obligarea pârâților să stopeze acțiunile ilegale și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10 000 lei (f.d.4-9).

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 06 mai 2015 s-au antrenat în proces în calitate de intervenienți accesorii Ruslan Pînzaru și Valentin Caraliiov (f.d. 117-118).

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 25 mai 2015 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Gașițoi Violeta în interesele Iuliei Tocarenco.

S-a obligat Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul de Poliție Botanica mun. Chișinău să stopeze acțiunile ilegale.

S-a încasat de la Inspectoratul de Poliție Botanica mun. Chișinău în beneficiul Iuliei Tocarenco prejudiciul moral în mărime de 15 000 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 7 875 lei.

În rest cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

S-a indicat că dacă Inspectoratul de Poliție Botanica mun. Chișinău, Ministerul Finanțelor nu va executa hotărârea în termen de 90 de zile de la data când va deveni definitivă, acesta va trebui să achite o dobândă de întârziere determinată conform art. 619 Codul Civil, chiar și în lipsa vinovăției (f.d.119,122-129).

Prin procura din 23 februarie 2015 reprezentantul Serghei Clevada fost împuternicit de Ministerul Afacerilor Interne să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d.32).

La 29 mai 2015 reprezentantul Serghei Clevada a depus în interesele Ministerului Afacerilor Interne apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 25 mai 2015 (f.d. 136-137).

Prin procura din 21 ianuarie 2015 Cătănoi Liudmila a fost împuternicită de Inspectoratul de Poliție Botanica mun. Chișinău să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d.33).

La 02 iunie 2015 reprezentantul Cătănoi Liudmila a depus în interesele Inspectoratului de Poliție Botanica mun. Chișinău apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 25 mai 2015, iar la 30 iunie 2015 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 138, 146-149).

La 24 iunie 2015 avocatul Gașițoi Violeta a depus în interesele Iuliei Tocarenco apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 25 mai 2015 (f.d. 142-144).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 12 ianuarie 2016 a respins apelul declarat de avocatul Gașițoi Violeta în interesele Iuliei Tocarenco.

A admis cererile de apel declarate de Serghei Clevada în interesele Ministerului Afacerilor Interne și reprezentantul Cătănoi Liudmila în interesele Inspectoratului de Poliție Botanica mun. Chișinău.

A modificat hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 25 mai 2015, micșorând cuantumul prejudiciului moral încasat de la Inspectoratul de Poliție Botanica mun. Chișinău în beneficiul Iuliei Tocarenco de la 15 000 lei pînă la 1 000 lei și cheltuielile de asistență juridică de la 7 875 lei pînă la 3 000 lei.

În rest s-a menținut hotărârea primei instanțe (f.d.186-194).

În motivarea soluției instanța de apel a indicat că discriminarea față de Iulia Tocarenco este confirmată prin deciziile Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, care sunt în vigoare.

Prin hotărîrea Curții Europene a Drepturilor Omului din 04 noiembrie 2014 s-a constatat încălcarea art. 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, dreptul la respectarea vieții private și de familie și s-a obligat statul să achite Iuliei Tocarenco suma de 9 500 euro.

Litigiul privind determinarea domiciliului copilului minor nu este soluționat definitiv, la moment fiind contestată legalitatea actului judecătoresc prin care s-a determinat domiciliul copilului împreună cu tatăl.

La determinarea mărimii prejudiciului moral, instanța de apel a luat în considerație premisele ce au dus la apariția situațiilor de conflict, inclusiv condițiile în care fost pretinsă efectuarea anumitor acțiuni de către pârtați și inacțiunile acestora.

Raportând dreptul încălcat la interesul Iuliei Tocarenco, instanța de apel a considerat suma de 15 000 lei dispusă spre încasare de prima instanță ca fiind exagerată în raport cu dreptul încălcat, iar suma de 1000 lei ar fi echitabilă ținând cont de faptul că a fost recunoscută încălcarea dreptului și au fost obligați pârții să înceteze acțiunile ilegale și că Iulia Tocarenco urmează a fi despăgubită cu suma de 9 500 euro pentru încălcarea art. 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Luând în considerație că acțiunea a fost admisă parțial și ținând cont de condițiile de raționalitate a cheltuielilor de asistență juridică, instanța de apel a considerat necesară modificarea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică cu micșorarea acestora pînă la suma de 3000 lei.

Prin mandatul din 08 februarie 2016 avocatul Gașiței Violeta fost împuternicită de Tocarenco Iulia să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărîrea judecătorească (f.d.197).

La 09 februarie 2016 avocatul Gașiței Violeta a declarat prin intermediul oficiului poștal recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată a Iuliei Tocarenco să fie admisă integral.

În motivarea cererii de recurs avocatul Gașiței Violeta a indicat că instanța de apel eronat a micșorat sumele prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată făcând referire la hotărîrea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Tocarenco contra Moldovei.

Conform precedentului Curții Europene a Drepturilor Omului prejudiciile morale pentru suferințele cauzate părților trebuie să fie rezonabile.

Pe cauze de discriminare Curtea Europeană a Drepturilor Omului a încasat prejudicii morale în mărime de la 2 500 euro, însă Tocarenco Iulia a solicitat prejudiciul moral a cîte 50 000 lei pentru fiecare decizie de constatare a discriminării, ceea ce corespunde precedentului Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului pe cazuri unde a fost constatată discriminarea.

Instanța de apel incorect a micșorat suma cheltuielilor de judecată, deoarece conform bonului de plată anexat la materialele pricinii și contractului de asistență juridică Tocarenco Iulia a achitat suma de 10 000 lei.

Prin procura din 17 martie 2016 reprezentantul Cătănoii Liudmila fost împuternicită de Inspectoratul de Poliție Botanica mun. Chișinău să-i acorde

asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d.33).

La 30 martie 2016 reprezentantul Cătănoi Liudmila a depus în interesele Inspectoratului de Poliție Botanica mun. Chișinău recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală acțiunii.

În motivarea cererii de recurs reprezentantul Cătănoi Liudmila a indicat că decizia Curții de Apel din 12 ianuarie 2016 este emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Dreptul Iuliei Tocarenco la depunerea cererii de chemare în judecată privind repararea prejudiciului moral în baza deciziei nr. 034/2013 din 13 februarie 2014, prin care Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a decis că faptele expuse în plângerea petiționarei reprezintă discriminare pe criteriu de gen din partea Inspectoratului de Poliție Botanica mun. Chișinău a fost pînă la data de 13 februarie 2015, pe cînd acțiunea a fost depusă la 16 martie 2015, după expirarea termenului de prescripție.

Nu poate fi reținut argumentul instanței că decizia nominalizată a devenit definitivă conform scrisorii Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității din 06 iulie 2014, deoarece contrar art. 20 al Legii 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, termenul de prescripție pentru intentarea unei acțiuni în instanță în baza prezentei legi este de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care persoana putea să ia cunoștință de săvârșirea ei.

La adoptarea deciziei nr. 034/2013 din 13 februarie 2014 Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității s-a condus de deciziile Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2013 și 12 iunie 2013, care la moment au fost anulate prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2013, fiind stabilit domiciliul copilului minor cu tatăl Tocarenco Alexandru și eronat s-a constatat că Inspectoratul de Poliție Botanica mun. Chișinău nu le-a executat.

Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității eronat a constatat în decizia nr. 125/14 din 28 iulie 2014 că faptele expuse de petiționară reprezintă discriminarea pe criteriu de gen din partea angajaților Inspectoratului de Poliție Botanica mun. Chișinău Ruslan Pînzaru și Valentin Caroliov, deoarece aceștia și-au exercitat atribuțiile de serviciu și toate plângerile depuse de către Iulia Tocarenco au fost examinate și remise ulterior după competență Procuraturii Botanica mun. Chișinău.

Suma prejudiciului moral în mărime de 1000 lei este stabilită la întâmplare, neîntemeiată pe careva dovezi.

Instanțele de judecată eronat au încasat cheltuielile de judecată, deoarece în conformitate cu art. 96 alin. (1) Codul de procedură civilă, la determinarea acestora trebuie să fie luată în considerație complexitatea cauzei și aportul avocatului la soluționarea pricinii.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin referința depusă la 23 martie 2016 reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne Serghei Clevada a solicitat declararea recursului înaintat de avocatul Gașiței Violeta în interesele Iuliei Tocarenco inadmisibil.

Prin referința depusă la 29 aprilie 2016 avocatul Gașiței Violeta în interesele Iuliei Tocarenco a solicitat declararea recursului înaintat de Inspectoratului de Poliție Botanica mun. Chișinău inadmisibil.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate avocatul Gașiței Violeta în interesele Iuliei Tocarenco și reprezentantul Cătănoi Liudmila în interesele Inspectoratului de Poliție Botanica mun. Chișinău în cererile de recurs pe baza materialelor din dosar și a referințelor depuse de reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne Serghei Clevada și avocatul Gașiței Violeta în interesele Iuliei Tocarenco, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 12 ianuarie 2016 la 22 ianuarie 2016 (f.d. 195).

La materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea copiei deciziei instanței de apel de către părți.

Prin urmare, recursul declarat de avocatul Gașiței Violeta în interesele Iuliei Tocarenco prin intermediul oficiului poștal la 09 februarie 2016 este depus în termen, iar recursul declarat de reprezentantul Cătănoi Liudmila în interesele Inspectoratului de Poliție Botanica mun. Chișinău la 30 martie 2016 se consideră depus în termen.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Avocatul Gașiței Violeta în interesele Iuliei Tocarenco și reprezentantul Cătănoi Liudmila în interesele Inspectoratului de Poliție Botanica mun. Chișinău în cererile de recurs temeiuri prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă nu au invocat.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate a emis o hotărâre legală, iar argumentele invocate de avocatul Gașițoi Violeta în interesele Iuliei Tocarenco și reprezentantul Cătănoi Liudmila în interesele Inspectoratului de Poliție Botanica mun. Chișinău în cererile de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de avocatul Gașițoi Violeta în interesele Iuliei Tocarenco și reprezentantul Cătănoi Liudmila în interesele Inspectoratului de Poliție Botanica mun. Chișinău se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan